

Część III

ADAM WIEDEMANN

Część III

Jabłko

Zrobiło się zimno Ciepłą kurtkę wyciągnąć trza z szafy
Ciepłą miłością otulić pożądanie drżące
o swoją autonomię Ciepłym tłustym sosem
napęłnić pusty kościół ciała Ciepłym Brahmsem uszy

Ostry szron gdzie nie spojrzeć Ale z ciałem w puchu
z miłością w sercu i nawet z potrzebą
Boga w drodze wyjątku przemienioną w Boga
można już iść i łapać miasto na zimnym uczynku

Teraz siedzę w ciemności otoczony ludźmi
klekotem wierszy murem Nagle widzę
jabłko pozostawione (w szafie) w kieszeni jesiennego płaszcza
: co zrobić żeby pamiętać Żeby tam nie zgniło

Kraków, 19 stycznia 1994

*** *[wszyscy mówią]*

wszyscy mówią
że im się nie chce
mnie też się teraz nie chce
mówię sobie
mówię Jarkowi
chodzę siadam

gdzieś daleko
leje
jest lato
wolę to
skrzypce bzyczą
leżymy na pryczy
brzydzisz się mną
we śnie
teraz już
nie pamiętasz

deszcz kapie
więc to nie trzmiel
tam brzęczą
prąd się przeciska
drutami
wirują szprychy
świata

przyjechały do domu
w domu ciemno
na parapecie zdechłe osy
szeleszczą

już mogę iść spać
może jeszcze jeden wers
albo nawet dwa
:ten co umarł
nic już nie napisze

pisane 10 lutego 1994

do muzyki „Preludiów i fugi” Witolda Lutosławskiego

Wiersz Johna Cage’a, przysniony

Robimy się coraz paskudniejsi. Krzyż, na którym zwykle
wieszaleś swój sweter, teraz w centrum uwagi. Owinął się właśnie
wokół tego, co skrywa szary albo czarny
i śliski materiał twoich *myśli* (?). Z jaką wielką ochotą
przyłożyłbyś to teraz do tych paru martwych, w miarę twardych pojęć,
którymi wysławia swoje opustoszenie
szary lub brudny albo tylko mokry
łabędź.

marzec 1994

Pliszka

Miłoszowi Łuczyńskiemu

Odkąd nastały lekcje, zrobiło się lepiej:
z okna tego pokoju jest widok na rzekę:
siedzę na parapecie, myślę po angielsku,
w moich zmrużonych rzęsach trzęsie się pudło zmierzchu.

Popiół od papierosa turla się po dachówkach:
świat się stopniowo robi gładki jak pocztówka
i przestaje wystarczać, choćby był nie wiem jak ładny:
spójrzmy więc, co dopisał z tyłu Ivan Blatny¹.

---

¹*Ivan Blatny* (1919–1990) — czeski poeta. [przypis edytorski]

Czynność w miarę wykwintna: siedzieć tu sobie i czytać
te strofki: tak misternie niedopasowane
jak ubarwienie pliszki: co nad Sanem
i tutaj — jednocześnie (?) wśród zieleni zgrzyta.

Janowice, 15 kwietnia 1994

Język

Tak, bardzo lubię trzymać stopy na maszynie do pisania.
Nieważne jak to robię, nie chce mi się wam teraz wyjaśniać;
miękki dotyk tych wszystkich małych klawiszy koi
mój zawieszony na drugim końcu ciała umysł — coś jak stukot

kołowrotka, który przywracał jaki taki porządek w mózgu
— fikcyjnej zresztą — Małgorzaty. No tak, mogę być tylko
Faustem, ale to może później. Więc ty nogami piszesz
te swoje wiersze? Tak, piszę je nogami. Piszę je

dupą. Moja dupa to wielka artystka, jak mawiała
pewna parlamentarzystka. Moja śledziona w brzuchu
uwięziona. Od samego rana jestem niewyspana. Jak dawno
nie napisałem nic tym językiem. Nic w niczyich ustach.

Kraków, 28 kwietnia 1994

Sestina (IV)

... tylko więźniowie

(Szymborska)

przybyłem tu lecz nie znalazłem spodziewanej czystości
wiadomo autobusy dworcowe ubikacje jakie to wywołuje pragnienia
cały świat nakierowuje się na to jedno dla czego zostawia się wszystko
inne nawet gdy podróż sama zda się jedynym celem podróży
cóż dorówna czystości jaką promienieje przyszłość
zbrukana jeno śmiercią niechybną? oczywiście meble

w domu moich rodziców zwykle zresztą meble
nie służące jednak niczemu prócz czystości
na które starczy spojrzeć by zobaczyć przyszłość
idealną wyrastającą ponad wszelakie pragnienia
jak nieistnienie jak cisza morska pośrodku podróży
stałość najdosłowniejsza chociaż mimo wszystko

podległa upływowi czasu gdyż jak wszystko
powleka się mgłą niepamięci tak meble
kurząc się uczestniczą w naszej ziemskiej podróży
niezdolne samodzielnie utrzymać się w czystości

lecz przy odrobinie starania zdolne zaprezentować ją w pełni toteż pragnienia
czystości wiecznej mają dzięki nim zapewnioną przyszłość

niczym głodna kocica osacza nas przyszłość
ziewając pustką gdy terazniejszość daje nam absolutnie wszystko
my jednak zastraszeni wciąż swoje pragnienia
ustawiamy w przyszłości niczym używane meble
w nowiutkim mieszkaniu niezdolni zresztą niczym zbrukać jej czystości
tak jak nie da się brudu uniknąć w podróży

oto więc powróciwszy z dalekiej podróży
mogłem jak stare portki zrzucić z siebie przyszłość
znalazłszy się w krystalicznych objęciach czystości
i jak w błysku iluminacji ujrzeć wszystko
odbite w politurze którą lśniły meble
tłumiąc we mnie potrzebę wszelkiego pragnienia

tymczasem zatęskniłem do czystości swojego pragnienia
które kombinezonem ochronnym było mi w podróży
a teraz opadło ze mnie na smutne skonsternowane meble
podczas gdy ja zacząłem obmyślać nową podróż nową przyszłość
znów wierząc że pragnienie jest trutką na wszystko
co jak wszy z brudu łęgnie się z nazbyt pielęgnowanej czystości

i choć brudna jest przyszłość wszelakiej czystości
czyste staje się wszystko pod szczotką pragnienia
zrymowania w tym wersie mebli i podróży

Grabów, 22 lipca 1994

Małość

kaczka się tapla rower się telepie
tężeje piach
trzęsą się meble w rozgrzanej przyczepie
cień się powiększa na trawie przy sklepie
grążąc dzieciaki pogrążone w grach

kręcą się tryby na moim przegubie
przy budach psy
gdy kocim wzrokiem łapię wciąż i gubię
ptaki niezgrane jak na wiecznej próbie
*Vingt regards sur L'Enfant Jesus*²

wdzięczą się chwile choć się czai trwanie
i je połyka jak żarłoczny kos
a one krwawią jak maliny w dzbanie
trup Oliviera pływa po Sekwanie
i śpiewa na cały głos:

*nie darmo miłość rodzi się skrzydlata
a w sklepach goły pokutuje drób*

---

²*Vingt regards sur L'Enfant Jesus* (fr.) — *Dwadzieścia spojrzeń na Dzieciątko Jezus*, cykl utworów fr. kompozytora Oliviera Messiaena. [przypis edytorski]

*bo to dla trupa jedyna zapłata
zwłaszcza gdy sądził że traci pół świata
z powodu małych stóp*

na dachach kruche złocą się anteny
nad topolami polatuje puch
a co tam dalej już się nie dowiemy
gdy nie chcąc wierzyć że się rozstaniemy
maleje duch

wrzesień 1994

Wiersz interwencyjny

znowu jest wojna znowu są wiersze o wojnie i nawet
śni mi się wojna więc prawie już wiem jak to jest
zginęły mi nożyczki ten cholera miłoś
otwierał wczoraj wino zawsze tak jest wystarczy
moment mojej nieuwagi i teraz nie ma ich w żadnym
z pięciu czy sześciu miejsc gdzie zazwyczaj leżały
zapalam papierosa robię tyle rakotwórczych rzeczy
chłopcy śpiewają *dona nobis pacem*³ za chwilę
zacznę chyba zaciekle obgryzać paznokcie

Kraków, 26 listopada 1994

pozytyw z Przeczna

o słodka ważność
niektórych cierpkich nieszczęść
słodka bezpłatność i słodka
transakcyjność którą
gorszymy się słodząc
niecierpliwie gorycz

Kraków, 27 października 1994

---

³*dona nobis pacem* (łac.) — obdarz nas pokojem. [przypis edytorski]

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z **Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur**.

Ten utwór jest udostępniony na licencji **Licencja Wolnej Sztuki 1.3**.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na **Licencji Wolnej Sztuki 1.3**.

Fundacja Wolne Lektury zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w **Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur**. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/wiedemann-samczyk-czesc-iii>

Tekst opracowany na podstawie: Adam Wiedemann, Samczyk, Obserwator, Poznań 1996.

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Reprodukacja cyfrowa wykonana przez fundację Nowoczesna Polska z egzemplarza pochodzącego ze zbiorów autora. Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Kopec, Jan Szejko, Paulina Choromańska, Paweł Koziol.

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Wolne Lektury – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1,5% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Wolne Lektury, KRS 0000070056.

Wspieraj Wolne Lektury i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przekaż darowiznę na konto: **szczegóły na stronie Fundacji**.